

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MC KEON**

Seduta tat-13 ta' Novembru, 2012

Rikors Numru. 256/2010

Marie Therese (ID Nru. 659329M), Richard Fenech (ID Nru. 32470G) u Mario Lino Fenech (ID Nru. 50264G), fil-kwalita` tagħhom ta` eredi prezunti tal-mejjjet Frank X. Fenech (ID 717227M)

kontra

Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors prezentat fis-17 ta` Marzu 2010 li jaqra hekk –

Illi l-mejjet Frank X. Fenech li miet fit-18 ta` Frar 2010 kien ircieva fl-istess gurnata tal-mewt tieghu nota ta` talba ghall-hlas tal-Kummissarju tat-Taxxi fuq il-Valur Mizjud li permezz tagħha gie nterpellat f`ismu personali u kif ukoll bhala direttur għan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta` Auto Repairs and Services Limited (C20077) sabiex iħallas l-ammont ta` tnejn u erbghin elf sitt mijha u għoxrin ewro u disgha u sitting centezmu (€42,620.69) bhala Taxxa fuq il-Valur Mizjud.

Illi l-esponenti għandhom interess li jikkontestaw din il-pretensjoni tal-Kummissarju intimat, anke f'dan l-istadju fil-kwalita` tagħhom ta` eredi prezunti tal-mejjet Frank X. Fenech, u permezz tar-rikors odjern u kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tieghu, ser jitressqu provi kuntrarji li juru li l-ammont pretiz mill-intimat mħuwiex dovut minn Frank X. Fenech la fil-kwalita` tieghu personali u lanqas bhala direttur għan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta` Auto Repairs and Services Limited (C20077).

Illi t-talba tal-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud hija nfondata fil-fatt u fid-dritt għas-segwenti ragunijiet :

Illi l-mejjet Frank X. Fenech ma kienx direttur tal-kumpannija Auto Repairs & Services Ltd. u dan sa minn qabel ircieva l-imsemmija nota ta` talba ghall-hlas u għaldaqstant ma jistax jitqies bhala rappresentant tagħha fit-termini ta` l-artikolu 66(1) ta` l-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (Kap. 406);

Illi l-kumpannija Auto Repairs & Services Ltd. qiegħda fi process ta` stralc b`ordni ta` din l-Onorabbi Qorti kif diversament preseduta u kwalunkwe talba għandha ssir lill-amministratur provizorju ta` l-istess kumpannija ;

Illi subbordinament u minghajr pregudizzju għas-suespost, l-artikolu 66(5) ta` l-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud ma jaapplikax fil-konfront ta` l-esponenti Frank X. Fenech minhabba l-fatt li huwa ma kellux taht it-tmexxija, amministrazzjoni jew kontroll tieghu xi flus jew proprjeta` tal-kumpannija Auto Repairs & Services Ltd ;

Illi għaldaqstant l-avviz mahrug mill-intimat kontra l-mejjet Frank X. Fenech ma jistax jikkostitwixxi titolu ezekuttiv fil-konfront ta` l-eredita` tieghu ;

Għaldaqstant għar-ragunijiet suesposti l-esponenti umilment jitlob li din l-Onorabbli Qorti joghgħobha tiddikjara t-talba magħmula fil-konfront tal-mejjet Frank X. Fenech mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud permezz tan-nota ta` talba ghall-hlas tas-16 ta` Frar 2010 bhala wahda nfondata fil-fatt u fid-dritt.

Rat ir-risposta prezentata fid-19 ta` April 2010 li taqra hekk –

1. *Illi l-ammont mitlub permezz tan-nota ta` talba ghall-hlas mertu ta` dawn il-proceduri jirrappreżenta ammont dovut mis-socjeta` Auto Repairs and Services Limited ghall-perjodu qabel ma nbeda l-process ta` stralc ta` l-istess socjeta`, u dan kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza. Frank X. Fenech kien wieħed mill-ewwel diretturi tas-socjeta` Auto Repairs and Services Limited u qatt ma rrizenja minn tali kariga u għalhekk, kuntrarjament għal dak allegat mir-rikorrenti, Frank X. Fenech kien fil-fatt direttur (u ergo rapprezentant ai termini ta` l-Artikolu 66(1) tal-Kap. 406) tas-socjeta` Auto Repairs and Services Limited f'dak il-perjodu għal liema hija dovuta s-somma mitluba ;*

2. Illi bir-rispett kollu, il-fatt illi s-socjeta` Auto Repairs and Services Limited issa qieghda fi process ta` stralc huwa totalment irrelevanti fir-rigward tat-talba ghall-hlas maghmula fil-konfront ta` Frank X. Fenech personalment. Huwa minnu illi gia la darba s-socjeta` Auto Repairs and Services Limited qieghda fi process ta` stralc kwalunkwe talba għandha ssir lill-istralcjarju tal-kumpannija, pero` dan jaapplika biss fir-rigward ta` talbiet maghmula direttament fil-konfront ta` l-istess socjeta`. It-talba in kwistjoni hi maghmula fil-konfront tar-rikorrent bhala eredi ta` Frank X Fenech personalment in kwantu rappreżentant tas-socjeta` Auto Repairs and Services Limited ai termini ta` l-Artikolu 66(1) tal-Kap. 406, kif gia` inghad, u kwindi in kwantu responsabbi b`mod solidali mal-istess socjeta` ai termini ta` l-Artikoli 66(5) u 66(3)(a) tal-Kap. 406. F`dan il-kaz, non si tratta ta` talba li għandha tigi maghmula fil-konfront tas-socjeta` Auto Repairs and Services Limited ;

3. Illi r-rikorrenti jridu jippruvaw illi Frank X. Fenech ma kellux taht it-tmexxija, amministrazzjoni jew kontroll tieghu xi flus jew proprjeta` tas-socjeta` Auto Repairs & Services Limited, kif minnhom allegat ;

Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, già` inghad illi r-rikorrent kien effettivament direttur tas-socjeta` Auto Repairs and Services Limited f'dak il-perjodu għal liema hija dovuta s-somma mitluba u kwindi m`huwiex minnu illi ma kellux taht it-tmexxija, amministrazzjoni jew kontroll tieghu flus jew proprjeta` tas-socjeta` Auto Repairs and Services Limited ;

Illi in oltre, u minghajr pregudizzju għas-suespost, Frank X. Fenech agixxa in mala fede u kkontravjena l-artikolu 66(4) tal-Kap. 406 in kwantu fil-31 ta` Lulju 2006 iffirma declaration of solvency fil-kariga tieghu ta` direttur għan-nom tas-socjeta` Auto Repairs & Services Limited ghalkemm sussegwentement irrizulta li fil-fatt l-istess socjeta` ma kellhiex flus bizzejed biex

thallas lill-kredituri tagħha, fosthom l-intimat, u dan kif ser jigi ppruvat fit-trattazzjoni tal-kawza ;

4. Illi għalhekk, l-avviz mahrug mill-intimat fil-konfront ta` Frank X. Fenech jikkostitwixxi titolu ezekuttiv ai termini ta` l-Artikolu 59 tal-Kap. 406 fil-konfront tagħha;

Għaldaqstant, in vista tas-suespost, it-talba tar-rikorrenti għandha tigi michuda, bl-ispejjeż kontra l-istess rikorrenti.

Rat in-nota b`dokumenti li pprezentaw ir-rikorrenti fl-udjenza tat-18 ta` Novembru 2010 (fol 23 sa fol 28).

Rat ix-xieħda bl-affidavit tat-tliet rikorrenti, flimkien max-xieħda bl-affidavit ta` Frank Vincent Fenech, ta` l-Av. Peter Fenech, ta` Dr. Anthony J. Cassar u ta` Philip Sammut li kienu prezentati b`nota fl-udjenza tat-18 ta` Novembru 2010 (fol 29 sa fol 60).

Semghet id-deposizzjoni tal-Av. Stefano Filletti fl-udjenza tal-15 ta` Frar 2011 (fol 62 sa fol 73).

Rat id-dokument prezentat mill-intimat fl-istess udjenza (fol 74).

Semghet ix-xieħda in kontroezami ta` Frank Vincent Fenech (fol 90 sa fol 95) id-deposizzjoni ta` Joseph Zammit (fol 96 sa fol 108), u ta` Maryanne Schembri (fol 109 sa fol 117) fl-udjenza tat-12 ta` April 2011.

Rat id-dokumenti li kienu esebiti mill-partijiet waqt l-istess udjenza (minn fol 80 sa fol 89 u minn fol 118 sa fol 153).

Rat in-nota b`dokumenti pprezentata mir-rikorrenti fl-udjenza tat-30 ta` Jannar 2012 (fol 165 sa fol 194).

Semghet is-sottomissjonijiet tal-ahhar bil-fomm li saru mid-difensuri tal-partijiet fl-udjenza tat-23 ta` Jannar 2012, u li kienu registrati u traskritti (fol 195 sa fol 217).

Rat id-digriet tagħha moghti fl-istess udjenza fejn il-kawza thalliet għas-sentenza.

Rat l-atti tal-kawza.

Ikkunsidrat :

II. Dritt

Id-disposizzjoni li tirregola l-kostituzzjoni ta` titolu ezekuttiv favur l-intimat dwar hlas ta` taxxa u penali amministrattiva hija l-Art.59 tal-Kap.406 illi taqra hekk –

(1) *Avviz mahrug mill-Kummissarju li juri ammont ta` taxxa u penali amministrattiva dovuti minn persuna għandu jkun xhieda bizzejjed, kemm-il darba ma tingiebx prova kuntrarja, li l-ammont ikun dovut lill-Kummissarju minn dik il-persuna u għalhekk jikkostitwixxi titolu ezekuttiv fil-kuntest u ghall-finijiet tat-Titolu VII tat-Taqsima I tat-Tieni Ktieb tal-Kodici ta` Organizzazzjoni u Procedura Civili.*

(2) *Il-Kummissarju jista` jitlob il-hlas ta` kull taxxa u penali amministrattiva li għandha tithallas minn persuna skond dan l-Att bil-mezz ta` nota ta` talba ghall-hlas, u jekk il-hlas mitlub ma jsirx fi zmien tletin jum mid-data meta dik in-nota ta` talba ghall-hlas tkun giet notifikata lil-*

dik il-persuna, il-Kummissarju jista` jghaddi biex jigbor dak il-hlas bis-sahha tat-titolu ezekuttiv imsemmi fis-subartikolu (1) wara jumejn min-notifika lil dik il-persuna ta` talba ghall-hlas li ssir permezz ta` att gudizzjarju.

(3) *Id-disposizzjonijiet ta` l-artikolu 468 tal-Kodici ta` Organizzazzjoni u Procedura Civili għandhom japplikaw dwar kull mandat mahrug bis-sahha tat-titolu ezekuttiv imsemmi f'dan l-artikolu u ghall-izbank ta' kull flus li jingabru mill-bejgh fl-irkant tal-proprietà maqbuda, u ebda oppozizzjoni jew rizerva fic-cedla ta` depozitu ma għandha twaqqaf il-hlas ta` xi somma li tkun depozitata fil-qorti wara li jkun sar dak il-mandat kif imsemmi qabel.*

Mill-mod kif kien impostat r-rikors, huwa evidenti li l-istanza tar-rikorrenti hija diretta lejn l-ewwel (1) subinciz tal-Art.59. Ir-rikorrenti qegħdin ighidu illi għandhom provibizżejjed biex juru li Frank X. Fenech ma kellux ihallas dak li kien pretiz minnu mill-intimat. Għalhekk kien ipprezentat ir-rikors tal-lum sabiex issir dik il-prova halli t-titolu ezekuttiv ma jiskattax.

Din il-Qorti trid tghid illi dak li jrid jasal għalih l-ewwel (1) subinciz huwa divers minn dak previst mit-tieni (2) subinciz tal-Art.59.

Fl-ewwel (1) subinciz it-titolu ezekuttiv huwa kostitwit hekk kif il-persuna koncernata tircievi l-**avviz** (**notice** fit-test Ingliz tal-ligi) ghall-hlas ta` taxxa u penali amministrativa u ma tagħmel xejn biex ixxejjen, bi provi kuntrarji, dak li jkun qed jigi pretiz minnha. Iggib prova kuntrarja. Ghalkemm fl-ewwel paragrafu tar-rikors tagħhom, ir-rikorrenti jagħmlu riferenza għal **nota ta` talba** (**demand note** fit-test Ingliz tal-ligi) li tissemma fit-tieni (2) subinciz **mhux** fl-ewwel (1) subinciz, huwa evidenti li r-rikorrenti fir-realta` kienet qegħda tirreferi ghall-avviz (mhux għan-nota ta` talba) ladarba trid li bi provi kuntrarji ma thallix li jigi kostitwit it-titolu ezekuttiv. Din il-Qorti trid tghid illi dawn mhumiex legalizmi propju

ghaliex l-effett li l-ligi riedet tikseb bis-subinciz (1) kien divers minn dak tat-tieni (2) subinciz ghaliex it-tieni (2) subinciz huwa konsegwenza tal-ewwel (1) subinciz.

Anke ghaliex m`ghandhiex eccezzjoni *ad hoc* da parti tal-intimat, din il-Qorti qegħda tifhem illi meta r-rikkorrenti jghidu fl-ewwel paragrafu tar-rikors tagħhom illi propju fil-jum tal-mewt ta` l-awtur tagħhom Frank X. Fenech waslet għandhom nota ta` talba ghall-hlas ta` taxxa fuq il-valur mizjud ("it-taxxa") li baqghet ma thallsitx mill-kumpannija Auto Repairs and Services Limited, u li ghax gara hekk, il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (illum magħruf bhala Direttur Generali [Taxxa fuq il-Valur Mizjud]) ("l-intimat") kien qiegħed jippretendi li kellha tithallas minn Frank X. Fenech kemm fil-kwalita` personali tieghu, kif ukoll bhala direttur tal-istess Auto Repairs and Services Limited, fil-fatt riedu jghidu illi kien rcevew avviz ghall-hlas skond l-ewwel (1) subinciz tal-Art.59. Hekk ser tittrattah din il-qorti. Il-fehma ta` din il-Qorti tissahħħah ukoll mill-fatt illi fil-kaz tal-lum, il-vertenza mhijiex jekk ir-rikkorrenti ttentawx il-procedura korretta biex jikkontestaw il-pretensjoni tal-intimat ghall-hlas tat-taxxa. In kontestazzjoni hija l-pretensjoni tar-rikkorrenti illi m`ghandhom ihallsu xejn mill-hlas illi l-intimat kien qiegħed jippretendi mingħand Frank X. Fenech ghaliex dan tal-ahhar ma kien obbligat ihallas xejn.

In vista ta` l-binarji li fasslu l-partijiet ghall-istanza tal-lum, din il-Qorti sejra tagħmel riferenza ghall-**Art.66 tal-Kap.406** li tittratta r-rappresentanza. Il-partijiet għamlu riferenza specifika għal din id-disposizzjoni fir-rikkors, fir-risposta u waqt it-trattazzjoni tal-kawza. L-artikolu jaqra hekk –

(1) *Kull segretarju, manager, direttur, stralcjarju jew ufficjal principali iehor ta' enti jew korp ta' persuni, kull werriet u ezekutur testamentarju u kull kuratur ta' l-eredità vakanti ta' persuna mejta, u kull min ikun tutur, kuratur, amministratur jew trustee ta' xi persuna ohra jew ta' xi trust, fund, jew enti iehor għandu jkun rappresentant,*

ghall-ghanijiet ta' dan I-Att, ta' dak il-korp ta' persuni, persuna mejta, persuna ohra, trust, fund jew enti iehor skond il-kaz.

(2) (a) *Meta persuna li ma tkunx stabbilita f'Malta u mhux stabbilita fil-Komunità, tkun jew tenhtieg li tigi registrata that dan I-Att kull persuna residenti f'Malta li lilha tigi provduta dik il-provvista taxxabbli jekk tkun agent jekk b'mod iehor ikollha relazzjoni tan-negozju magħha għandha, jekk tigi hekk mahtura mill-Kummissarju permezz ta' avviz bil-miktub, u sakemm xi persuna ohra residenti f'Malta li tkun accettabbli ghall-Kummissarju tkun giet hekk mahtura mill-persuna imsemmija l-ewwel, tkun rappresentanti ta' l-imsemmija persuna.*

(b) *Meta persuna li ma tkunx stabbilita f'Malta, izda tkun stabbilita fil-Komunità, tkun, jekk tkun mehtiega li tkun registrata taht dan I-Att, tista', permezz ta' avviz bil-miktub lill-Kummissarju, tinnomina bhala rappresentant tagħha xi persuna residenti f'Malta lit kun accettabbli ghall-Kummissarju.*

(c) *Għall-ghan ta' dan is-subartikolu, il-Ministru jista' b'regolamenti jippreskrivi I-kondizzjonijiet li jirregolaw hatra bhal dik.*

(3) (a) *Bla hsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (5) rappresentant ta' persuna ikun responsabbli bl-istess mod u sa l-istess limitu bhal dik il-persuna li jkun qiegħed jirraprezenta ghall-obbligazzjonijiet kollha imposti b'dan I-Att jew bis-sahha tieghu.*

(b) *Kull haga li ssir jew tonqos milli ssir minn rappresentant li jagixxi f'dik il-kariga għandha titqies ghall-ghanijiet ta' dan I-Att li tkun saret jew naqset milli ssir mill-persuna li huwa jkun qiegħed jirraprezenta.*

(c) *Avviz li jigi notifikat lir-rappresentant jew hlas lura li jsir lil rappresentant fil-kariga tieghu ta' rappresentant taht kull disposizzjoni ta' dan I-Att*

gghandhom jitqiesu bhala notifikat jew maghmul lill-persuna li huwa jkun rappresentant tagħha.

(d) *Li persuna tkun jew tinhatar rappresentant ta' persuna ohra ma teħlisx lit-tieni persuna minn kull obbligu jew responsabbiltà taht dan I-Att.*

(4) *Rappresentant li jkollu taht it-tmexxija jew kontroll tieghu xi flus jew proprjetà ta' persuna jew dovuti lil persuna li huwa jkun rappresentant tagħha ma għandux jiddisponi minn dawk il-flus jew proprjetà kemm-il darba ma jkunx haseb bizejjed għal kull taxxa dovuta taht dan I-Att.*

(5) *Rappresentant ikollu responsabbiltà solidali mal-persuna li jkun qiegħed jirraprezenta għat-taxxa dovuta minn dik il-persuna :*

Izda meta ir-rappresentant ikun agixxa in bona fede u ma jkunx qiegħed xjentement jikkontravjeni is-subartikolu (4) jew kull obbligazzjoni ohra taht dan I-Att, ir-responsabbiltà tieghu taht dan is-subartikolu għandha tkun limitata ghall-flus jew ghall-valur tal-proprjetà li huwa jkun qiegħed jamministra jew jikkontrolla li tkun ta' persuna jew dovuta lil persuna li huwa jkun ir-rappresentant tagħha.

Ikkunsidrat :

III. Provi

Din il-Qorti sejra tagħmel riferenza **biss** għal dawk mill-provi akkwiziti illi huma **rilevanti** għall-istanza tar-rikorrenti kif dedotta, u għad-difiza tal-intimat.

Fl-affidavit tagħha, **ir-rikorrenti Marie Therese Fenech** li tigi l-armla ta` Frank X. Fenech, li miet fit-18 ta` Frar 2010, xehdet illi zewgha kien azzjonista u direttur ta`

Melita Insurance Brokers Limited li flimkien ma` I-ahwa Zammit tal-karozzi kienu ffurmaw il-kumpannija Auto Repairs and Services Limited ("Auto Repairs") biex isewwu l-karozzi. Ftit li xejn kienet taf dwar il-kumpannija. Meta zewgha kien I-ishtar, irceviet xi karti mill-qorti u cemplet lill-Av. Peter Fenech dwarhom. Dakinhar stess li waslu l-karti, zewgha kelli stroke u miet. Irceviet ukoll ittra mid-Dipartiment tal-VAT li tatha wkoll lill-Av. Fenech. Dan qalilha li kien se jkollha ssir kawza kontra d-dipartiment. Ghalkemm kien direttur ta` Auto Repairs, zewgha ma kienx jircievi paga.

Fl-affidavit tieghu, **ir-rikorrent Richard Fenech** li jigi iben Frank X. Fenech xehed illi wara l-mewt ta` missieru huwa rcieva fismu karti mid-Dipartiment tal-VAT ghall-hlas ta` ammonti li, skond dak id-Dipartiment, kienu dovuti minn missieru. Jaf li missieru kienu ilu s-snin jahdem fil-qasam tal-assikurazzjoni bi shab ma` Frank V. Fenech. Dak kien I-uniku impieg illi kelli. Kien jaf li tramite l-kumpannija ta` assikurazzjoni ta` bejn missieru u Frank V. Fenech saret il-kumpannija Auto Repairs. Missieru kien direttur ta` Auto Repairs pero` ma kienx jithallas.

Fl-affidavit tieghu, **ir-rikorrent Mario Fenech** iben iehor ta` Frank X. Fenech xehed illi wara l-mewt ta` missieru huwa rcieva fismu karti mid-Dipartiment tal-VAT ghall-hlas ta` ammonti li, skond dak id-Dipartiment, kienu dovuti minn missieru. Dwar in-negoju ta` missieru ma kienx jaf xejn.

Fl-affidavit tieghu, **Frank V. Fenech** xehed illi kien shab ma` Frank X. Fenech fin-negoju tal-assikurazzjoni. Ikkonferma illi l-kumpannija tagħhom Melita Insurance Brokers kellha ishma fil-kumpannija Auto Repairs. Hu kien direttur ta` Auto Repairs kif kien Frank X. Fenech. Qatt ma hadem f`Auto Repairs. L-istess ighodd għal Frank X. Fenech. Ighid hekk – *Jiena niddikjara wkoll li la jiena u langas Frank Xavier Fenech ma qatt hadna jew*

kellna fil-pussess tagħna propjeta` mobbli jew immobibli tal-kumpannija, la meta kienet għadha topera l-kumpannija u lanqas wara meta ghaddiet f'idejn l-istralcjarju. Qatt ma rcevejna jew gbarna flus tal-kumpannija jew hrigt xi ricevuti tal-VAT u laqnas qatt ma mlejt formola tal-VAT. Lanqas kont infurmat li kien hemm xi ammonti ta` taxxa li ma thallux.

Kompli jixhed illi Auto Repairs ghaddiet minn problemi finanzjarji. Sar tentattiv ta` *voluntary winding up*, izda ma kienx hemm qbil bejn id-diretturi li jsir hekk. Minflok sar xoljiment b`ordni tal-qorti b`effett mill-**5 ta` Marzu 2007** u nhatar Dr. Stefano Filletti bhala stralcjarju. Dan ingħata lista shiha tal-krediti u debitit ta` Auto Repairs.

Fisser illi l-ewwel darba li sar jaf illi l-intimat kien qiegħed jippretendi hlas kien meta kien notifikat b`ittra ufficjali li kienet prezentata fit-23 ta` Jannar 2008. Ighid illi – *Qabel din l-ittra ufficjali jiena qatt la personalment u lanqas għan-nom tal-kumpannija ma kont ircevejt xi interpellanza dwar VAT. Ighid ukoll illi – qatt ma kelli u llum lanqas ma għandi taht it-tmexxija, amministrazzjoni jew kontroll tiegħi xi flus jew propjeta` tal-kumpannija ... Ma għandi xejn fil-pussess tiegħi li huwa propjeta` tal-kumpannija. Dan ighodd ukoll għal sieħbi Frank Xavier Fenech u għad-diretturi kollha l-ohra.*

Sostna illi meta bdiet topera l-kumpannija kien imur l-premises tagħha l-Imriehel darba fix-xahar sakemm irtira ghax imbagħad ma marx aktar ghax mar joqghod Ghawdex. Il-laqghat tal-bord tad-diretturi kienu jsiru barra l-premises tagħha.

Fil-kontroezami, Frank V. Fenech xehed illi huwa kien mill-bidu u baqa` sal-ahhar direttur ta` Auto Repairs. Meta rcieva l-avviz tal-intimat, huwa kien direttur. Id-diretturi l-ohra kienu Frank X. Fenech, Joseph Zammit u Victor Zammit. Hadd ma kien direttur manigerjali. Kienu

kollha *non executive directors*. It-tmexxija ta` kuljum tan-neozju kienet fdata lill-foreman li kienu wkoll *manager*. Kien hemm ukoll Richard Fenech li kien jahdem fit-tiswija tal-vetturi. Hu personalment ma kienx izomm kuntatt ma` dawn il-persuni. Lanqas ma ha rwol attiv biex jara x`kien qed jigri fil-kumpannija.

Fl-affidavit tieghu, **Dr. Peter Fenech** xehed illi huwa kien konsultat minn Auto Repairs. Kien sar tentattiv ta` *voluntary liquidation* tal-kumpannija. Inhatar anke stralcjarju jismu Mario Chetcuti. Gara pero` li l-process volontarju ma bediex ghaliex wiehed mid-diretturi ried li x-xoljiment tal-kumpannija jsir mill-qorti. Frank V. Fenech jigi missieru. Jaf li l-intimat esiga hlas ta` taxxa kemm minghand missieru personalment kif ukoll minghand Frank X. Fenech separatament. It-tnejn ikkontestaw il-pretensjonijiet tal-intimat quddiem il-qrati. Il-proceduri qeghdin fl-appell.

Fl-affidavit tieghu, **Dr. Anthony J. Cassar** xehed illi huwa kien awditur u d-ditta tieghu Anthony J. Cassar Auditors kienet involuta fit-twaqqif tal-kumpannija Auto Repairs. L-azzjonisti kienu Melita Insurance Brokers Limited u Mira Motor Sales Limited b`ishma ndaqs. Sakemm kien deciz li l-kumpannija tmur fi stralc, l-audits saru regolarment. Frank X. Fenech ma kienx *executive director* ta` Auto Repairs. Il-kumpannija kellha tmexxija ndipendenti mid-diretturi. L-ebda wiehed mid-diretturi ma kelli taht il-kontroll jew amministrazzjoni tieghu flus jew propjeta` tal-kumpannija.

Fl-affidavit tieghu, **Philip Sammut** xehed illi huwa kien *part-time accountant* ta` Auto Repairs. Ighid – *hadt hsieb li l-kumpannija tkun konformi mar-regoli vigenti nkluz taxxa fuq il-valur mizjud*. Jiena nikkonferma li sakemm ittiehdet id-decizjoni li l-kumpannija titpogga fi stralc fl-2006, il-preparazzjoni tad-dokumenti ghal audited accounts tal-kumpannija kienu jsiru fuq bazi regolari u fil-hin. Jiena kont nimla ukoll il-formoli tat-taxxa fuq il-valur

mizjud fil-hin u kont inhallihom mal-accounts clerk. Jiena naf li kien hemm erbgha diretturi fi hdan din il-kumpannija u ... li l-ebda wiehed mid-diretturi ... ma kien impjegat 'full time' ... qatt ma rrizultali li d-diretturi kellhom fil-pussess taghhom flus jew propjeta` appartenenti lill-kumpannija la meta kienet qieghda topera u lanqas qabel ghaddiet f`idejn l-istralcjarju ... Nikkonferma li qabel ittiehdet id-decizjoni li l-kumpannija tidhol fil-process ta` likwidazzjoni kien hemm diversi kredituri li kellhom jiehdu mill-kumpannija u diversi debiti x`jingabru.

Kien esebit bhala prova affidavit li ha l-mejjet **Frank X. Fenech** fis-16 ta` Marzu 2009 għall-fini tal-kawza fl-ismijiet *Frank X. Fenech vs Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud* (Rikors Nru 1105/08/GCD). Hemm xehed illi ghalkemm kien direttur ma` tlieta ohra ta` Auto Repairs *qatt ma hdimt mal-kumpanija, u ma kontx partecipi fit-tmexxija ordinarja ta` l-istess ... niddikjara li qatt ma kelli u illum lanqas ma għandi taht it-tmexxija, amministrazzjoni jew kontroll tiegħi xi flus jew propjeta` tal-kumpanija ... Ma għandi xejn fil-pussess tiegħi li hija propjeta` tal-kumpanija.*

Frank X. Fenech kien wiegeb għal domandi in **kontroezami**. Xehed illi fil-garage fejn kienet issir in-neozju ta` Auto Repairs it-tmexxija kienet f`idejn il-foreman. Il-karti u l-accounts kienu f`idejn l-accountant. Id-decizjonijiet dwar il-kumpanija kienu jittieħdu mill-bord tad-diretturi meta kien jiltaqa`. Ma kienx hemm direttur eżekkutiv. Baqa` direttur sa ma l-kumpanija marret fi stralc.

Dr. Stefano Filletti xehed illi kien mahtur mill-qorti bhala stralcjarju ta` Auto Repairs. L-istralc illum huwa magħluq. Jixhed illi sab *declaration of solvency* ta` Auto Repairs li kienet iffirmata minn tnejn mid-diretturi biss u ciee` Frank X. Fenech u Frank V. Fenech. Id-direttur li ma ffirmax dik id-dikjarazzjoni għamel kawza kontra dawn it-tnejn fejn zammhom responsabbi ghadebiti ta` Auto

Repairs. Din il-kwistjoni tad-declaration of solvency saret irrilevanti ghall-fini tal-istralc kondott minnu b`ordni tal-qorti ghar-raguni li hadd mill-kredituri ma talab li jesigi l-hlas tal-krediti minghand id-diretturi ghalkemm hadd mill-kredituri ma thallas. Meta kellem lid-diretturi, dawn qalulu li hadd minnhom ma kien direttamente involut fit-tmexxija ta` Auto Repairs.

Joseph Zammit xehed illi huwa kien direttur ta` Auto Repairs. Kien jirraprezzenta l-interess ta` Mira Motors li kienet azzjonista. It-tmexxija tal-kumpannija kienet f`idejn Frank V. Fenech fis-sens illi huwa kien il-managing director. Fl-2001 Mira Motors bieghet l-ishma tagħha f`Auto Repairs lil Melita Insurance. Hu u huh Victor ma baqghux diretturi. Waqt il-laqghat tal-bord tad-diretturi, Frank V. Fenech kien jispjega lit-tlieta l-ohra kif kienet miexja Auto Repairs. Iz-zewg diretturi hejjew id-declaration of solvency. Huwa sar jaf biha wara li nbagħtet ad insapta tieghu lir-Registratur tal-Kumpanniji. Mira Motors kienet kreditur ta` Auto Repairs.

Fil-kontroezami, Joseph Zammit xehed illi Mira Motors kienet kreditrici ta` Melita Insurance wkoll. Fl-2006, huwa kien għadu direttur ta` Auto Repairs ghalkemm kienu bieghu l-ishma, ghaliex il-proceduri tar-Registru tal-Kumpanniji ma kien ux saru. Kienet issejħet laqgha tal-bord tad-diretturi fejn intalab jiffirma d-declaration of solvency. Hu rrifjuta. Frank V. Fenech kien ic-Chairman ta` Auto Repairs, kien il-factotum u kien jithallas skond ma kien ighidlu Frank X. Fenech.

Maryanne Schembri mid-Dipartiment tal-VAT xehdet illi fis-16 ta` Frar 2010 id-Dipartiment bagħat lil Frank X. Fenech f'ismu propju u bhala direttur ta` Auto Repairs avviz ghall-hlas ta` €42,620.69 bhala VAT ghazzmien ta` bejn l-1 ta` Novembru 2004 u l-31 ta` Lulju 2006 u interpellah ihallas fi zmien hamest ijiem min-notifika. In-notifika tal-avviz saret fit-18 ta` Frar 2010. Billi Frank X. Fenech lahaq miet, id-Dipartiment rega` bagħat tliet avvizi

Kopja Informali ta' Sentenza

bid-data tat-23 ta` Marzu 2010 lit-tliet rikorrenti individualment, kull wiehed minnhom bhala eredi tal-istess Frank X. Fenech. Ir-registered person kienet Auto Repairs. Id-Dipartiment waqaf sal-31 ta` Lulju 2006 peress illi mir-Registru tal-Kumpanniji kienu nfurmati wara dik id-data bdew il-proceduri tax-xoljiment u stralc ta` Auto Repairs.

Kienu esebiti dokumenti.

Fosthom –

Id-declaration of solvency li kienet prezentata fil-25 ta` Awissu 2006 (ara fol 74).

Ir-ricerki testamentarji ta` Frank X. Fenech (ara fol 81 et seq) mnejn jirrizulta li s-successjoni tieghu hija regolata b`testment unica charta tal-14 ta` Gunju 2000 flatti tan-Nutar Dr. Joseph Brincat. L-eredi tieghu kienu wliedu Mario u Richard ahwa Fenech.

Il-memorandum u l-articles of association ta` Auto Repairs mnejn jirrizulta li Frank V. Fenech u Frank X. Fenech baqghu sa mill-bidu diretturi tagħha. L-istess ighodd għal Joseph Zammit. L-uniku bidla fid-diretturi saret fit-22 ta` Settembru 1999 meta Paul Zammit spicca minn direttur u minfloku lahaq Victor Zammit.

L-avvizi ghall-hlas li ntbagħtu lil Frank V. Fenech, Frank X. Fenech, Mario Fenech, Maria Teresa Fenech, u Richard Fenech.

U x-xieħda ta` Frank V. Fenech fil-kawza *Frank X. Fenech vs Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud* (Rik. Gur. Nru. 1105/08 GCD) fejn xehed *inter alia* illi l-manager tal-kumpannija kien Mr. Richard Fenech. Kien imexxi l-garage. Kien il-bord li impjegah f'dik il-kariga. Ir-rwol tal-bord tad-diretturi kien li jagħti direzzjoni u jwettaq haddiehor.

Ikkunsidrat :

IV. Risultanzi

Il-persuna taxxabbi ghall-fini tal-Kap.406 kienet il-kumpannija Auto Repairs.

Riferibbilment ghall-hames avvizi ta` hlas ta` taxxa fuq il-valur mizjdud (a fol 118 et seq), li jkopru z-zmien ta` bejn I-1 ta` Novembru 2004 u I-31 ta` Lulju 2006, id-diretturi tal-kumpannija kienu Frank V. Fenech, Frank X. Fenech, Joseph Zammit u Victor Zammit.

Fil-kawza tal-lum, il-lenti ta` din il-qorti hija koncentrata fuq Frank X. Fenech.

Skond I-Art.66(1) tal-Kap.406, meta il-persuna taxxabbi tkun kumpannija, *direttur tagħha huwa meqjus bhala rappresentant tagħha għall-ghanijiet ta' I-Att.*

Jirrizulta li Auto Repairs hallset it-taxxa li kellha tagħti ghaz-zmien ta` sal-31 ta` Ottubru 2004. Pero` baqghet inadempjenti fil-hlas tat-taxxa dovuta ghaz-zmien ta` wara li kien ikopri l-perijodu ta` bejn I-1 ta` Novembru 2004 u I-31 ta` Lulju 2006. Kien għalhekk li għal dak iz-zmien partikolari daret għall-hlas fuq id-diretturi jew minnhom.

Skond I-Art.66(3)(a) tal-Kap.406, direttur ghax huwa meqjus bhala rappresentant tal-persuna taxxabbi huwa responsabbi *bl-istess mod u sa l-istess limitu bhal dik il-persuna li jkun qiegħed jirrapprezenta għall-obbligazzjonijiet kollha imposti b'dan I-Att.* Għalhekk isegwi skond I-Art.66(3)(b) li meta direttur jonqos, dak in-nuqqas jitqies daqs li kieku sar mill-persuna taxxabbi

L-istanza tar-rikorrenti specifikament tittratta tlieta mill-avvizi ta` hlas li baghtilhom l-intimat wara l-mewt ta` Frank X. Fenech fejn interpellahom kull wiehed minnhom bhala eredi ta` l-istess Frank X. Fenech sabiex ihallsu taxxa fuq il-valur mizjud li kienet pretiza minn Frank X. Fenech bhala rappresentant ta` Auto Repairs.

Riferibbilment għat-tliet avvizi, din il-qorti tirrileva illi, abbażi tar-ricerki testamentarji ta` Frank X. Fenech, jirrizulta li ghalkemm ir-rikorrenti Mario u Richard ahwa Fenech huma l-eredi testati ta` Frank X. Fenech, ir-rikorrenti Maria Teresa Fenech mhijiex eredi tieghu. Għalhekk l-avviz tal-hlas a fol 123 mibghut lil Maria Teresa Fenech bhala eredi ta` Frank X. Fenech huwa zbaljat u ma jistax iwassal għal titolu ezekuttiv skond l-Art.59(1) tal-Kap.406.

Għar-rigward tal-avviz mibghut lil Mario Fenech a fol 122, u dak mibghut lil Richard Fenech a fol 125, diversi huma l-konsiderazzjonijiet. Ghaliex īadarba rrizulta illi huma t-tnejn l-eredi ta` missierhom Frank X. Fenech, jekk dan tal-ahhar, bhala rappresentant ta` Auto Repairs, kien responsabbi personalment ghall-hlas ta` taxxa daqs il-persuna taxxabbi u cioe` Auto Repairs, allura dik ir-responsabilità` civili ghall-hlas tigi trasmetta lilhom lilhom b`wirt.

Waqt il-gbir tal-provi, din il-qorti nnotat illi r-rikorrenti għamlu enfasi fuq il-fatt illi ghalkemm Frank X. Fenech kien direttur ta` Auto Repairs fiz-zmien in kwistjoni, la kien jithallas mill-kumpannija u lanqas kellu sehem fil-kontroll jew tmexxija tagħha.

F`dan il-kuntest, din il-qorti tara distinzjoni bejn is-subinciz (4) u s-subinciz (5) tal-Art.66 tal-Kap.406.

Fl-ambitu tas-subinciz (4), ir-responsabilità tar-rappresentant li jkollu taht it-tmexxija jew kontroll tieghu xi flus jew proprjetà ta' persuna jew dovuti lil persuna li huwa jkun rappresentant tagħha għandha sinjifikat u portata partikolari. U ciee` mhux illi tesenta lil dak id-direttur minn responsabilità ghall-hlas ta` VAT kif qegħdin jimplikaw ir-rikorrenti izda unikament biex ma jiddisponix minn dawk il-flus jew proprjetà kemm-il darba ma jkunx haseb bizznejed għal kull taxxa dovuta taht dan l-Att.

Diversa hija l-konsiderazzjoni tal-agir u mgieba ta` Frank X. Fenech fil-kuntest tal-Art.66(5) tal-Kap.406. Għaliex b`dik id-disposizzjoni, id-direttur qiegħed jingħad illi għandu responsabbiltà solidali mal-persuna li jkun qiegħed jirraprezenta għat-taxxa dovuta minn dik il-persuna.

Hemm pero` inserit proviso illi jghid li meta rrappresentant ikun agixxa in bona fede u ma jkunx qiegħed xjentement jikkontravjeni is-subartikolu (4) jew kull obbligazzjoni ohra taht dan l-Att, ir-responsabbiltà tieghu taht dan is-subartikolu għandha tkun limitata ghall-flus jew ghall-valur tal-proprietà li huwa jkun qiegħed jamministra jew jikkontrolla li tkun ta' persuna jew dovuta lil persuna li huwa jkun ir-rappresentant tagħha.

Għal din il-qorti, irrizulta mill-assjem tal-provi illi ghalkemm mid-data tal-kostituzzjoni tagħha sal-jum meta l-kumpannija kienet dikjarata xjolta mill-qorti Frank X. Fenech baqa` direttur ta` Auto Repairs, u allura nkluz iz-zmien indikat fl-avvizi tal-hlas, l-unika funzjoni li jirrizulta li kellu kien illi jattendi l-bord tad-diretturi minn zmien għal zmien. U jiddeċiedi bħad-diretturi l-ohra. B`daqshekk pero` ma jfissirx li kien involut fit-tmexxija ta` kuljum tal-kumpannija. Kif lanqas ma rrizulta li personalment amministra jew ikkontrolla flus jew beni ohra tal-kumpannija. Ma jistax jingħad illi kiser xi obbligu kontemplat mis-subinciz (4) tal-Art.66. Kwindi din il-qorti

Kopja Informali ta' Sentenza

tghid li jiskatta l-proviso tas-subinciz (5) tal-Art.66. Abbazi tal-preponderanza tal-provi, il-mejjet Frank X. Fenech ma jistax jitqies illi *de proprio* kien solidament responsabbi ghall-hlas flimkien mal-persuna taxxabbi għat-taxxa pretiza mill-intimat.

Għar-ragunijiet kollha premessi, din il-Qorti qegħda tiddeciedi dwar it-talba tar-rikorrenti billi –

Fl-ewwel lok tiddikjara illi l-mejjet Frank X. Fenech ma kienx, ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi, solidament responsabbi mal-kumpannija Auto Repairs and Services Limited (C20077) ghall-hlas ta` taxxa fuq il-valur mizjud ghaz-zmien ta` bejn I-1 ta` Novembru 2004 u I-31 ta` Lulju 2006.

Fit-tieni lok tiddikjara ghall-finijiet tal-Art.59(1) tal-Kap.406 illi l-avviz tas-16 ta` Frar 2010 li l-intimat hareg lill-mejjet Frank X. Fenech (ara fol 120 u fol 121 tal-process) ma jikkostitwix titolu ezekuttiv kontra l-istess Frank X. Fenech fil-kuntest u ghall-ghanijiet tat-Titulu VII tat-Taqsima I tal-Kodici ta` Organizzazzjoni u Procedura Civili.

Bl-applikazzjoni tal-Art.223(3) tal-Kap.12, tordna li kull parti tbat i-spejjez tagħha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----